

ΠΑΒ	3689
19 ΑΠΡ. 2013	

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ

- **Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας**

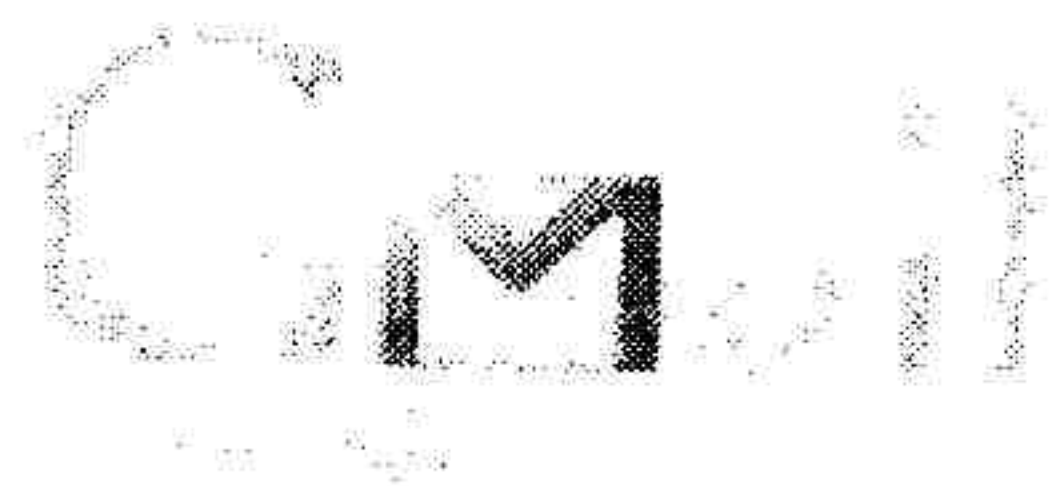
Θέμα: «Μεταβατικό στάδιο για την 37ετία»

Σχετικά με το από 26-3-2013 επιστολή του κ. Δ. Κονάκα που αφορά το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας στο οποίο αναφέρεται σε τροπολογία που έχει κατατεθεί για τα 37 έτη και ζητά να αποκατασταθεί η αδικία.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Fwd: Μεταβατικό στάδιο για 37ετια

1 μήνυμα

Νίκος Νικολόπουλος <ninikolopoulos@gmail.com>

26 Μαρτίου 2013 - 1:46 μ.μ.

----- Προωθημένο μήνυμα -----

Από: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΑΚΑΣ** <jmkona@gmail.com>

Ημερομηνία: 26 Μαρτίου 2013 - 1:38 μ.μ.

Θέμα: Μεταβατικό στάδιο για 37ετια

Προς: Νίκος Νικολόπουλος <ninikolopoulos@gmail.com>

Αγαπητέ κ. Νικολόπουλε,

σας ενημερώνουμε ότι εντός των ημερών έρχεται στην Ολομέλεια προς συζήτηση και ψήφιση, νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας, στο οποίο (σύμφωνα με πληροφορίες μας) θα έχει κατατεθεί τροπολογία για αποκατάσταση της αδικίας - λάθους περί μη ύπαρξης μεταβατικότητας της 37ετιας, που εδώ και 2 χρόνια προσπαθούμε να διορθωθεί.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι θα αγωνιστείτε για την αποκατάσταση της αδικίας και θα υποστηρίξετε το δίκαιο αίτημά μας όπως πολλές φορές έχετε κάνει και στο παρελθόν.

Ευχαριστούμε

με φιλικούς χαιρετισμούς
για την

Πανελλήνια Διαδυκτιακή Ένωση 37ετιας

Δημήτριος Κονάκας
τηλ
6942636893

ΥΣ. Σας επισυνάπτω

1. ενημερωτική αναλυτική επιστολή
2. την στήριξη της ΓΣΕΕ
3. το πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη
4. την τροπολογία που θα κατατεθεί

--

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Βουλευτής Αχαΐας

<http://nikosnikolopoulos.gr/>

Follow @NikNikolopoulos on Twitter

4 συνημμένα αρχεία

37ETIA- ΓΣΕΕ.jpg

1110K

Κύριε Βουλευτή.doc

125K

ΜΠΟΥΡΛΟΣ 4 12 12.pdf

480K

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ Τ ΠΟΛΙΤΗ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΙΚΑ.pdf

1131K

Πρωτοβουλία της Πανελλήνιας Ένωσης 37ετίας

για την Εφαρμογή των Αρχών Ασφάλειας του Δικαίου
και της Δικαιολογημένης Εμπιστοσύνης του Διοικούμενου Πολίτη

Κύριε Βουλευτή,

αγαπητέ κύριε Νικολόπουλε,

είμαστε μιά μικρή ομάδα αδικημένων από το νόμο 3863/10, που εδώ

και 2 χρόνια προσπαθούμε να δικαιωθούμε και να αποκατασταθεί

η αδικία που έγινε σε βάρος μας, με την άμεση κατάργηση της 37ετίας

(πραγματικής εργασίας, χωρίς κανένα πλασματικό χρόνο, χωρίς στρατιωτική θητεία

και σε ένα φορέα) στον ιδιωτικό τομέα.

Η ΑΔΙΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΗ βρίσκεται
στην

ΜΗ ΥΠΑΡΞΗ μεταβατικού σταδίου (που διατηρήθηκε όμως σε
όλες τις άλλες

κατηγορίες διατάξεων και κατηγοριών εργαζομένων, ειδικά δε σε Δημόσιο
και ΔΕΚΟ)

(Η δυνατότητα αυτή παραμένει στο δημόσιο και μάλιστα με 35 χρόνια ασφάλισης
συμπεριλαμβανομένης και της στρατιωτικής θητείας.)

Επίσης έχουμε μια μερίδα ασφαλισμένων του ΙΚΑ όπου η 37ετία καταργήθηκε και

μια άλλη όπου συνεχίζει να ισχύει .....απίστευτο αλλά αληθινό, συνεχίζει να ισχύει

για τους εργαζόμενους των ισχυρών συνδικάτων ΔΕΗ, ΟΤΕ τράπεζες κτλ και έπαψε

να ισχύει για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα από την 1/1/2011 χωρίς κανένα

χρόνο προσαρμογής. Ακόμη και 11099 ένσημα να είχες στις 31/12/2010 χάνεις το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθείς χωρίς όριο ηλικίας.

Επίσης ο Συνήγορος του Πολίτη βασιζόμενος και σε παλαιότερες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας

ζητά την θεραπεία της αδικίας, δηλαδή, σε όσους

είχαν πάνω από 10.500 ένσημα (πραγματικά) το 2010, να μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με 37ετια χωρίς όριο ηλικίας.

Σημειώστε ότι το κόστος τείνει να εκμηδενιστεί,γιατί εδώ και 2 χρόνια συνταξιοδοτήθηκαν

1.Οσοι ήταν 56-57 ετών έγιναν 58 και "βγήκαν" με την διάταξη της 35ετιας (που ήταν και οι περισσότεροι)

2.Οι γυναίκες βγήκαν κάνοντας χρήση ευνοϊκότερων διατάξεων (πχ μητέρες ανηλίκου,μειωμένη σύνταξη κλπ.)

3.Οσοι είχαν βαρέα ένσημα αφού "πήραν "και πλασματικά.

Ετσι τώρα έχουμε μείνει μιά χούφτα άνθρωποι, με θεμελιωμένο ασφαλιστικό δικαίωμα από το 2010 οι περισσότεροι άνεργοι και έχοντας πληρώσει και συνεισφέρει στο Ασφαλιστικό όσο κανείς άλλος,να πρέπει να περιμένουμε ,με μηδενικό πλέον εισόδημα,το όριο ηλικίας (από 1 μήνα έως 4 χρόνια).

Με τις δικές μας εισφορές πληρώθηκαν

τόσα χρόνια οι συντάξεις "μυιμού" και τώρα πρέπει να μείνουμε εμείς με άδεια χέρια και να υποστούμε όλες τις συνέπειες της κρίσης.(?)

**ΔΕΝ ΖΗΤΑΜΕ ΡΟΥΣΦΕΤΙ, ΙΣΗ
ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΖΗΤΑΜΕ!!!**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ.

- 1.Με τον τρόπο που χειρίστηκε η Πολιτεία την δική μας περίπτωση,δίνει κακό παράδειγμα στους νέους και τους ωθεί στην μαύρη εργασία,αφού βλέπουν οτι κι εμάς με τα πολλά ένσημα δεν μας σεβάτηκε κανείς.
- 2.Μας αναγκάζει να καταφύγουμε σε Δικαστικό αγώνα και το πιθανό κόστος αναδρομικών να περάσει στις επόμενες γενιές.

Εχαριστούμε
είμαστε στη διάθεσή σας
Γιά την Πανελλήνια Διαδυκτιακή Ένωση 37ετίας

Δημήτρης Κονάκας	Στάθης Αποστολόπουλος	Μιχάλης Μεσολογγίτης	κ.α.
6942636893	6948825925	6974204397	

Αριθμ. πρωτ. 162

Αθήνα 13.2.2012

ΕΡ.Χ/030212

Προς
Τον Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης
κ. Γ. Κουτρουμάνη

Κοινοποίηση:
Συνήγορο του Πολίτη
κα Κ. Σπανού

Θέμα: Αποκαταστατικές διατάξεις άρσης των ασφαλιστικών αδικιών.
Η περίπτωση της συνταξιοδότησης με 37 έτη εργασίας Χ.Ο.Η.

Σχετ: Επιστολή Γ.Σ.Ε.Ε. αρ.πρωτ. 382/9.3.2011

Κύριε Υπουργέ,

Επανερχόμαστε στο ζήτημα της ανάγκης επείγουσας προώθησης των διατάξεων που είχατε αναγγείλει ότι θα συμπεριλαμβάνονταν στο ΣχΝ για το ΣΕΠΕ (μετέπειτα ν. 3996/2011) για την αποκατάσταση σοβαρών αδικιών που υφίστανται ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. από τα επώδυνα μέτρα που τέθηκαν σε ισχύ με τον ασφαλιστικό νόμο 3863/2010.

Στην πρόθεσή σας αυτή είχατε ρητά εντάξει και την προώθηση ειδικής διάταξης για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα, που προσδοκούσαν να κάνουν χρήση του δικαιώματος συνταξιοδότησης χωρίς όριο ηλικίας μετά από 37 έτη πραγματικής τους εργασίας, αλλά παγιδεύθηκαν στην ραγδαία αύξηση των ορίων ηλικίας από 1ης-1-2011. Η έλλειψη των κοινωνικά και νομικά απαιτούμενων μεταβατικών διατάξεων, επιβεβαιώνεται και στην από 14-7-2011 Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη, η οποία έχει τεθεί υπόψην σας, αλλά και της Διοίκησης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

Στο πλαίσιο αυτό, σας καλούμε να επαναπροωθήσετε τη συγκεκριμένη μεταβατική διάταξη για τη συνταξιοδότηση με 37ετία χωρίς όριο ηλικίας, καθώς και όσες άλλες είναι απαραίτητες για την άρση των αδικιών του ν. 3863/2010.

Ο Πρόεδρος
Γιάννης Παναγόπουλος

Ο Γεν. Γραμματέας
Νικόλαος Κιουτσούκης

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Επείγουσα Επικοινωνία του Τόπου

14 Ιουλίου 2011

Αριθμ. Πρωτ.: 139555/18444/2011

Πληροφορίες: Γιάννης Κωστής (τηλ.: 2107269745)

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

- Γραφείο Γενικής Γραμματέως
  - Γραφείο Γενικής Διευθύντριας
- Σταδίου 29
101 10 Αθήνα

2. ΙΚΑ – ΕΤΑΜ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Γενική Δ/ση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών / Δ/ση Παροχών
Αγ. Κωνσταντίνου 8
102 41 Αθήνα

Θέμα: «Χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης σε ασφαλισμένους με 11.100 ημέρες πραγματικής ασφάλισης – Αιφνίδια αλλαγή επί το δυσμενέστερο της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας»

Αξιότιμες / οι κυρίες / κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά που έλαβε από τον κύριο Ευστάθιο Αποστολόπουλο, ο οποίος, εκπροσωπώντας ομάδα ασφαλισμένων που έχουν, αυτή τη στιγμή, συμπληρώσει 37 έτη πραγματικής ασφάλισης, (ή υπολείπεται ελάχιστο χρονικό διάστημα για να συμπληρώσουν τον χρόνο αυτό), εκφράζει την δυσαρέσκειά τους επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010 ανατρέπεται όλως αιφνιδίως, χωρίς την πρόβλεψη μεταβατικού σταδίου, ο προγραμματισμός που εύλογα είχαν κάνει σχετικά με τον χρόνο συνταξιοδότησής τους.

1. Οι βασικές νομοθετικές ρυθμίσεις

Ειδικότερα, σύμφωνα με το προίσχύον του Ν. 3863/2010 καθεστώς, σε γενικές γραμμές, ασφαλισμένοι οι οποίοι συμπλήρωναν 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης, θεμελιώναν δικαίωμα συνταξιοδότησης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας¹.

Πρόκειται για ασφαλισμένους οι οποίοι είχαν εισέλθει στην ασφάλιση σε πολύ νεαρή ηλικία και στο τέλος του 2010 είχαν διανύσει χρόνο εργασίας που προσέγγιζε τα 37 έτη πραγματικής ασφάλισης και ως εκ τούτου υπολείπετο ελάχιστος χρόνος για τη συμπλήρωση των 11.100 ημερών ασφάλισης και την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ανεξαρτήτως της ηλικίας τους.

Με βάση τα μέχρι τότε ασφαλιστικά δεδομένα είχαν προγραμματίσει την ζωή τους, για το άμεσο μέλλον, στο οποίο συμπεριλαμβανόταν ασφαλώς και η θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, δικαίωμα που, χρειάζεται να τονιστεί, απέρρεε όχι από κάποια ευνοϊκή ρύθμιση, **αλλά από πραγματική παραμονή στην εργασία και στην ασφάλιση για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, το μεγαλύτερο που προβλεπόταν από την έως τότε ασφαλιστική νομοθεσία.**

Όμως, ολόκληρο τον προγραμματισμό τους ήλθε να ανατρέψει ολως αιφνιδιαώς και χωρίς πρόβλεψη οποιουδήποτε μεταβατικού σταδίου, η ρύθμιση της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του Ν. 3863/ 2010, σύμφωνα με την οποία, οι περί 37ετίας ρυθμίσεις εφαρμόζονται πλέον μόνο στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2010 τις 11.100 ημέρες εργασίας ή τα 37 έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.

2. Τα προβλήματα που προκαλεί η εφαρμογή της παραπάνω διάταξης

Κατά συνέπεια ασφαλισμένοι που στις 31.12.2010 είχαν συμπληρώσει αριθμό ενσήμων πάνω από 10.500 (ενδεικτικά, στις περιπτώσεις των ασφαλισμένων της αναφοράς που ερευνούμε, είχαν συμπληρωθεί από 11.095 έως 10.825 ημέρες πραγματικής ασφάλισης, υπολείπονταν δηλαδή η συμπλήρωση από 5 έως 275 ημερών εργασίας, πράγμα που σημαίνει ότι θεμελιώναν το δικαίωμα εντός του 2011, πολλοί δε και το πρώτο εξάμηνο του ετους) και προγραμματίζαν, με την ασφάλεια των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, να συνταξιοδοτηθούν εντός των δύο επόμενων ετών, **αιφνιδιαστικά και μάλιστα σε μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική και εργασιακή συγκυρία**, καλούνται να παραμείνουν στην εργασία τους για πολύ

¹ Συγκεκριμένα:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 του Ν. 3029/2002, «ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992 στο ΙΚΑ και από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 στα ανωτέρω Ταμεία, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών ασφάλισης ή 11.100 ημερών εργασίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας».

β) Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του Ν. 3029/2002, που αφορά ρυθμίσεις για τους μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένους του ΙΚΑ και Ειδικών Ταμείων κύριας ασφάλισης μισθωτών, οι ασφαλισμένοι «θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών ασφάλισης ή 11.100 ημερών εργασίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας».

γ) Με την παράγρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3232/2004, προβλέπεται ότι «ασφαλισμένοι στους φορείς κύριας ασφάλισης, ελεύθερων επαγγελματιών και ανεξάρτητων απασχολούμενων θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας».

δ) Ομοίως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 3513/2006 θεμελιώναν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, οι ασφαλισμένοι στα ταμεία ΤΣΜΕΑ, ΤΣΜΕΘ, ΤΑΙΣΥΤ, ΤΑΤΤΑ, ΤΣΕΥΠΑ, ΤΣΕΥΠΘ.

μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το οποίο, υπό προϋποθέσεις, είναι δυνατόν να προσεγγίσει και την πενταετία.

Ο εύλογος προγραμματισμός της επικείμενης συνταξιοδότησής τους μπορεί εκτός των άλλων να σημαίνει ότι ήδη οι εργαζόμενοι αυτοί είχαν δρομολογήσει διαδικασίες ως προς την παραμονή τους στην εργασία ή την κατοικία τους στην συγκεκριμένη περιοχή, οι οποίες διαδικασίες ενδεχομένως να μην είναι και αντικειμενικά δυνατόν να αντιστραφούν, οδηγώντας τους σε οικονομικό και κοινωνικό αδιέξοδο.

Το αδιέξοδο αυτό θα είχε αποφευχθεί εάν οι σχετικές διατάξεις του ν. 3863/2010, όπως άλλωστε σε όλες σε όλες τις άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις όπου διευρύνθηκαν τα όρια συνταξιοδότησης, προέβλεπαν ένα στοιχειώδες μεταβατικό στάδιο και για αυτήν την κατηγορία των ασφαλισμένων, δηλ. για αυτούς που επρόκειτο να συνταξιοδοτηθούν με 37 χρόνια ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

3. Η έως τώρα ακολουθούμενη πρακτική στις περιπτώσεις αλλαγής της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας.

Ας σημειωθεί ότι με την έως τώρα, μάλλον παγίως, ακολουθούμενη τακτική, σε περίπτωση που θεσπιζόταν αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, τούτο προβλεπόταν να ισχύσει σταδιακά, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό τις αρχές της ασφάλειας του δικαίου αλλά, βεβαίως, και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Η τακτική αυτή ακολουθήθηκε και με τις υπόλοιπες σχετικές ρυθμίσεις του ν. 3863/2010, όπως λχ. και με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 που αφορούν αύξηση των ορίων ηλικίας και των ημερών ασφάλισης των ασφαλισμένων του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (10.500 η.α. & συμπλήρωση του 58^{ου} έτους της ηλικίας²) καθώς επίσης και τις ρυθμίσεις της παραγράφου 11 του ίδιου άρθρου, με τις οποίες προβλέπεται η σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας των 60 ετών για τις γυναίκες, όριο που αυξάνεται από 1.1.2011 κατά ένα έτος κάθε χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας.

Είναι εύλογο συνεπώς να αναμένει κάθε καλόπιστος μέσος πολίτης ότι παράλληλα με τη θέσπιση της ρύθμισης που αφορά την κατάργηση δυνατότητας συνταξιοδότησης με 37 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, θα λαμβανόταν μέριμνα για τη σταδιακή επιβάρυνση των ενδιαφερομένων, πράγμα που θα τους επέτρεπε μέσα σε ένα πλαίσιο ασφάλειας δικαίου να προγραμματίσουν τη ζωή του χωρίς δυσάρεστες και αιφνίδιες αλλαγές.

4. Η Αιτιολογική Έκθεση του νόμου

Αλλωστε η πρόβλεψη θέσπισης μεταβατικού σταδίου για την εφαρμογή των διατάξεων που εισάγουν αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης είναι απολύτως συμβατή και με την βασική φιλοσοφία των διατάξεων του ν. 3863/2010, όπως αυτή αποτυπώνεται στην αιτιολογική του έκθεση όπου, γενικά, αναγνωρίζεται η ανάγκη θέσπισης μεταβατικής περιόδου ώστε να αποφευχθεί έτσι, «ο αιφνιδιασμός των ασφαλισμένων και να τους δοθεί η ευκαιρία να ενημερωθούν πλήρως για το

² Ο χρόνος των 10.500 η.α. αυξάνεται κατά 300 ημέρες κάθε χρόνο, μέχρι την συμπλήρωση των 12.000 η.α. και το όριο των 58 ετών αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά 1 έτος κάθε χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους.

περιεχόμενο των νέων ρυθμίσεων και για το πώς αυτές πρόκειται να επηρεάσουν τη ζωή τους».

5. Σχετική Νομολογία.

Τέλος, θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό να σημειώσουμε ότι για το ερευνούμενο θέμα, (αιφνίδια επί το δυσμενέστερο αλλαγή των χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης χωρίς πρόβλεψη μεταβατικής ρύθμισης), και με αφορμή τη μεταβολή, με το Β.Δ. 26/1967 των προϋποθέσεων για τους ασφαλισμένους του τέως Επικουρικού Ταμείου Εξόδου Γερόντων και Ανικώντων Εργατών Μετάλλου, (ΕΤΕΓΑΕΜ), έχει αποφανθεί επανειλημμένα το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Συγκεκριμένα το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο με Αποφάσεις του, (ΣτΕ 3051/74 & ΣτΕ 2097/1996), έχει κρίνει ότι σε περίπτωση μεταβολής επί το δυσμενέστερο της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, χωρίς πρόβλεψη μεταβατικής ρύθμισης προνοούσης περί της αποφυγής αιφνιδιασμού των ασφαλισμένων του, που έχουν ήδη αποκτήσει δικαίωμα στη σύνταξη και εξακολουθούν να εργάζονται ή βρίσκονταν κοντά στο χρόνο εξόδου του ασφαλιστικού κινδύνου, εφόσον οι ασφαλισμένοι αυτοί δεν συγκεντρώνουν τις απαιτούμενες από τη νέα νομοθεσία χρονικές προϋποθέσεις, τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα κρίνεται με βάση την προισχύσασα νομοθεσία.

5. Πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη

Τούτων δοθέντων ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση εγείρεται σοβαρό πρόβλημα το οποίο προκαλεί εύλογες ενστάσεις από μέρους των ενδιαφερόμενων ασφαλισμένων

Άλλωστε, όπως προκύπτει από τα δημοσιεύματα στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο που προηγήθηκαν ή ακολούθησαν την ψήφιση του ν. 3863./2010, ο προβληματισμός, (σύμφωνα με τον οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση εντοπίζεται μια αδικία που αφορά λίγους εργαζόμενους, η οποία χρειάζεται ιδιαίτερη μελέτη), είναι υπαρκτός στους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από όπου άλλωστε είχε εκπορευτεί η διαβεβαίωση ότι «καμία αλλαγή δεν πρόκειται να γίνει στο καθεστώς συνταξιοδότησης (όρια ηλικίας, τρόπος υπολογισμού), για όσους έχουν θεμελιωμένα και ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα έως και το 2013», αφού «οι εργαζόμενοι αυτοί θα έχουν τη δυνατότητα, οποτεδήποτε,

Στη σελίδα 16 της σινολογικής έκθεσης του σχεδίου νόμου «νέο ασφαλιστικό σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις», αναφέρεται χαρακτηριστικά:

«ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥΣ, οι αλλαγές που το προτεινόμενο νομοσχέδιο εισάγει στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας διακρίνονται σε δύο βασικές ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά τις αλλαγές εκείνες που θα αρχίσουν να εφαρμόζονται ομόσως με τη ψήφιση του νόμου, ενώ η δεύτερη αφορά σε εκείνες που θα επέλθουν όταν θα τεθούν σε πλήρη ισχύ τα προβλεπόμενα για το νέο ασφαλιστικό σύστημα, δηλαδή από το έτος 2018 και εκτός. Η περίοδος από τη ψήφιση του νόμου ως τη πλήρη εφαρμογή του σημαίνει ένα μεταβατικό διάστημα κατά το οποίο συνεπρεμούνται στοιχεία τόσο του παλιού όσο και του νέου συστήματος. Η μεταβατική αυτή περίοδος κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αριότερη προσαρμογή στα μιλζοντικές ισχύοντα του κεντρικού κράτους και των Φ.Κ.Α., αλλά και για να αποφευχθεί ο αιφνιδιασμός των ασφαλισμένων και να τους δοθεί η ευκαιρία να ενημερωθούν πλήρως για το περιεχόμενο των νέων ρυθμίσεων και για τήλ πός αυτές πρόκειται να επηρεάσουν τη ζωή τους»

47
13. 19.12.10. ηλθισή του νέου νόμου, να ασκήσουν το δικαίωμά τους, με το καθεστώς των 13.12.2010.

Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε ότι το πρόβλημα μπορεί να θεραπευτεί με νομοθετική θέσπιση ενός μεταβατικού σταδίου κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 10 του άρθρου 10 του Ν. 3986/2010, ενδεχομένως, με την πρόταση τροποποιητικής ρύθμισης, η οποία να προβλέπει ότι:

«Όσοι είχαν συμπληρώσει 35 έτη πραγματικής ασφάλισης (10.500 ημέρες εργασίας) έως τις 31.12. 2010, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, με την συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής - πραγματικής ασφάλισης»

Αναμένοντας τόσο τις απόψεις σας επί των ανωτέρω όσο και τις τελικές σας αποφάσεις, σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας, για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θελήσετε.

Με τιμή

Ιωάννης Σακέλλης
Βοηθος Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Γραφείο Υπουργού
Σταδίου 29
101 10 Αθήνα
2. ΙΚΑ – ΕΤΑΜ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Γραφείο Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
102 41 Αθήνα
3. Κύριο Ευστάθιο Αποστολόπουλο
Μικράς Ασίας 57
164 52 ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ - ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ -

⁴ Σύμφωνα τουλάχιστον με σχετική ανακοίνωση από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της 13.2.2010, η οποία μας κοινοποιήθηκε από τους αντισυμβαλλόμενους στην Αρχή, πολίτες.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Με την προτεινόμενη διάταξη αποκαθίσταται μια αδικία η οποία δημιουργήθηκε με τον ν. 3863/2010 ο οποίος ενώ για όλες τις περιπτώσεις αύξησης ορίου ηλικίας ή χρόνου ασφάλισης προέβλεπε μεταβατική περίοδο, κατά τρόπο που να μη δίνει ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, παρέλειψε να προβλέψει κάτι αντίστοιχο για την κατηγορία των συνταξιοδοτούμενων άνευ ορίου ηλικίας μετά 37 έτη πραγματικής ασφάλισης ή 11.100 ημερών πραγματικής ασφάλισης. Η παράλειψη αυτή ήταν αντίθετη με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, κάτι που επεσήμανε με γνωμοδότησή του και ο Συνήγορος του Πολίτη, όταν επελήφθη του σχετικού θέματος. Η διατήρηση της δυνατότητας συνταξιοδότησης υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις για όσους ασφαλισμένους συμπληρώνουν τα 35 από τα απαιτούμενα 37 έτη ή τις 10.500 ημέρες από τις απαιτούμενες 11.100, μέχρι τις 31-12-2010, δημιουργεί ένα πλέγμα προστασίας αυτών που ευρίσκοντο πολύ πλησίον της συνταξιοδότησης και με την προηγούμενη ρύθμιση ανετρέπετο η βάσιμη προσδοκία συνταξιοδότησης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Η παρ. 10 εδ. γ' άρθρ. 10 ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α') τροποποιείται ως ακολούθως: «Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α') και του άρθρου 41 του ν. 3518/2006 (ΦΕΚ 272 Α'), έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν μέχρι 31-12-2010 τις 10.500 ημέρες εργασίας ή τα τριάντα πέντε (35) έτη υποχρεωτικής ασφάλισης».